

Отримано: 12 вересня 2023 р.

Прорецензовано: 22 вересня 2023 р.

Прийнято до друку: 25 вересня 2023 р.

e-mail: kovalenko0202@ukr.net

ORCID-ідентифікатор: <https://orcid.org/0000-0002-5678-3185>

e-mail: vkorn27@gmail.com

ORCID-ідентифікатор: <https://orcid.org/0000-0003-0654-531>ORCID-ідентифікатор: <https://orcid.org/0000-0002-9685-0434>

DOI: 10.25264/2311-5149-2023-30(58)-55-63

Коваленко Ю. М., Корнєєв В. В., Белінська Я. В. Особливості інвестиційної діяльності учасників ринків капіталу. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»* : науковий журнал. Острог : Вид-во НаУОА, вересень 2023. № 30(58). С. 55–63.

УДК: 336.76

JEL-класифікація: G20

Коваленко Юлія Михайлівна,

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри фінансових ринків та технологій
Державного податкового університету

Корнєєв Володимир Вікторович,

доктор економічних наук, професор,
декан факультету фінансів та цифрових технологій
Державного податкового університету

Белінська Яніна Василівна,

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри міжнародних економічних відносин
Державного податкового університету

ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧАСНИКІВ РИНКІВ КАПІТАЛУ

Основними чинниками інтенсивного економічного зростання України є подальші розвиток та активізація інвестиційної діяльності на ринках капіталу. Збільшення обсягів операцій із фінансовими активами та іншими зобов'язаннями на ринках капіталу в економічному кругообігу призводить до природного інтересу різних груп інвесторів до цих ринків, зокрема грошового ринку, а також ринку цінних паперів і ринку деривативів. Метою статті є обґрунтування теоретико-методичних засад інвестиційної діяльності різних груп учасників ринків капіталу. Визначено, що основними учасниками ринків капіталу є інвестори – це фізичні і юридичні особи, які розпоряджаються інвестиційними ресурсами і купують фінансові інструменти на ринках капіталу з метою одержання доходу/прибутку від вкладення коштів та/або набуття певних прав, що їх вони надають власникам фінансових інструментів відповідно до законодавства. Наведено класифікацію інвесторів на ринках капіталу. Визначено, що взаємодія між інвестором і емітентом може здійснюватися як прямим інвестуванням грошових коштів у фінансові інструменти, тобто без посередників, так і шляхом непрямого інвестування через професійних учасників ринків капіталу. Подано етапність управління активами інституційних інвесторів.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна діяльність, ринки капіталу, інвестори, фінансові інструменти, фінансові активи.

Yuliia Kovalenko,

Doctor of Economics, Professor,
Professor of the Department of Financial Markets and Technologies
State Tax University

Volodymyr Korneev,

Doctor of Economics, Professor,
Dean of the Faculty of Finance and Digital Technologies
State Tax University

Yanina Belinska,

Doctor of Economics, Professor,
Professor of the Department of International Economic Relations
State Tax University

FEATURES OF INVESTMENT ACTIVITIES OF CAPITAL MARKETS PARTICIPANTS

Further development and intensification of investment activity in the capital markets are among the main factors behind Ukraine's intensive economic growth. Increased volumes of transactions with financial assets and other liabilities in the capital markets in the economic cycle lead to a natural interest of different groups of investors in these markets, in

particular, the money market, as well as the securities and derivatives markets. At present, the capital markets of Ukraine are underdeveloped and lag far behind other markets of leading countries, failing to fulfill their main function—investment. The purpose of this article is to substantiate the theoretical and methodological foundations of investment activity of various groups of capital market participants.

It is determined that the main subjects of capital markets are investors—individuals and legal entities that manage investment resources and purchase financial instruments in the capital markets to receive income/profit from investment and/or to acquire certain rights that they grant to owners of financial instruments in accordance with the law. Investors are divided into individual, institutional, and corporate investors. An important step towards studying different investors operating in the capital markets is their classification. Based on a synthesis of the work of Ukrainian and foreign researchers, the author summarizes their classification by the most important features, which are interpreted in various ways, affecting investment activity in the capital markets. Yield/profitability is necessary for attracting financial resources in the capital markets, providing consultations, and covering investment risks in the process of placing and circulating financial instruments. This function is realized by investment financial intermediaries, such as brokers, dealers, and investment banks.

The real basis of any investment process is a consistently implemented investment cycle, which consists of stages. Each asset management entity is an integral part of investment processes that have their own goals and interests, without which investors lose their motivation to participate in investment activities, and therefore investment activity decreases at the macro level. Each stage of the asset management process of institutional investors is characterized by the performance of relevant works and operations carried out by various participants in capital markets, which are necessary to meet investment demand through the formation of investment proposals in such markets.

Keywords: investments, investment activities, capital markets, investors, financial instruments, financial assets.

Постановка проблеми. Ринки капіталу, на яких формуються найсприятливіші умови для подальшого економічного розвитку країни, пов'язані з інвестиційними процесами і рухом інвестиційних ресурсів. За таких обставин одним із визначальних чинників інвестиційної місії ринків капіталу є активізація процесу акумуляції грошових коштів його учасниками, що, у свою чергу, має бути забезпечено високим ступенем ефективності реалізації інвестиційної діяльності. Збільшення обсягів операцій із фінансовими активами та іншими зобов'язаннями на ринках капіталу в економічному кругообігу приводить до природного інтересу різних груп інвесторів до цих ринків, зокрема грошового ринку, а також ринку цінних паперів і ринку деривативів. Рух фінансових активів у їх постійно зростаючому різноманітті активізує інвестиційні процеси за забезпечення саморегулювання національних фінансових систем і світового економічного простору загалом.

Нині ринки капіталу України є малорозвиненими і істотно відстають у розвитку порівняно з іншими ринками провідних країн, не виконуючи при цьому своєї головної – інвестиційної функції. Так, у 2021 р. співвідношення обсягів торгів на ринку цінних паперів до ВВП становило близько 20 %, а серед фінансових активів найбільший обсяг торгів припадав на операції з облігаціями внутрішньої державної позики – 84 %. За таких обставин постає необхідність переосмислення науково-методичних та практичних підходів щодо визначення теоретичних підвалин і забезпечення та подальшої активізації інвестиційної діяльності різних груп учасників на ринках капіталу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблеми управління фінансовими інвестиціями є багатограними. Механізми інвестування на ринках капіталу та участь у них різних груп учасників досліджені у роботах закордонних учених, зокрема Г. Александера, А. Асімакопулоса, Е. Боді, Л. Гітмана, А. Деміргуч-Кунт, М. Джонка, Е. Долана, С. Зервоса, Б. Карлофа, А. Кейна, Дж. Маркуса, Ю. Фама, Т. Хаавелмо, В. Шарпа та ін. Цією проблемою займалися також і українські вчені, як-от: В. Базилевич, Т. Біловус, О. Васильєв, І. Вахненко, О. Вовчак, Т. Грищенко, І. Івахненко, Р. Квасницька, Т. Косова, Ю. Кравченко, І. Кривов'язюк, Т. Майорова, О. Мозговий, С. Мошенський, Є. Поліщук, С. Реверчук, І. Рекуненко, І. Школьник та ін. Не дивлячись на вагомість досліджень закордонних і вітчизняних учених, потребують вирішення теоретико-методичні та практичні аспекти реалізації інвестиційної діяльності з огляду на сучасні тенденції розвитку ринків капіталу.

Мета дослідження: обґрунтувати теоретико-методичні засади інвестиційної діяльності різних груп учасників ринків капіталу.

Виклад основного матеріалу. Інвестиційні процеси завжди починаються з інвесторів і розуміння їх переваг і потреб через вкладення в різні фінансові інструменти. У широкому розумінні інвестори – це фізичні і юридичні особи, які розпоряджаються інвестиційними ресурсами і купують фінансові інструменти на ринках капіталу з метою одержання доходу/прибутку від вкладення коштів та/або набуття певних прав, що їх вони надають власникам фінансових інструментів відповідно до законодавства. Саме інвестор як суб'єкт інвестиційної діяльності акумулює кошти, які в процесі інвестування дають поштовх і стають фінансовою основою існування ринків капіталу у цілому. На цих ринках виокремлюються такі групи інвесторів: «1) домашні господарства; 2) нефінансові корпорації; 3) фінансові корпорації, що приймають депозити; 4) фонди грошового ринку, тобто інститути, які акумулюють кошти шляхом продажу

акцій, паїв або сертифікатів юридичним особам або населенню; 5) інвестиційні фонди негрошового ринку, тобто інститути, які залучають кошти населення, що інвестуються, головним чином у нерухомість або інші нефінансові активи; 6) страхові корпорації; 7) пенсійні фонди» [6, с. 43].

Аналіз спеціалізованої наукової літератури [2; 3; 4; 7; 13; 21] дозволив узагальнити підходи до розподілу інвесторів за їх статусом на ринках капіталу, зокрема на:

- 1) індивідуальних (приватних), корпоративних й інституційних інвесторів [5; 8; 14; 15; 20];
- 2) індивідуальних (приватних) та інституційних інвесторів [1];
- 3) інвесторів у цінні папери та інституційних інвесторів [18];
- 4) індивідуальних (фізичних осіб), інституціональних (колективних) інвесторів і професіоналів ринку [6; 19].

Варто підтримати думку тих науковців, які класифікують усіх інвесторів ринків капіталу на індивідуальних, корпоративних та інституційних (наведена вище група 1). Конкретизація їх статусів дає змогу визначити специфіку реалізації інвестиційної діяльності за кожною з груп інвесторів.

Індивідуальні інвестори на ринках капіталу є будь-якими фізичними особами (домогосподарствами), які мають вільні грошові кошти для інвестування. При цьому такі інвестори беруть безпосередню участь у процесі формування заощаджень, а також у процесі вкладання в інструменти ринків капіталу.

Корпоративні інвестори на ринках капіталу – це юридичні особи або нефінансові корпорації різної форми власності, що шукають напрями прибуткового вкладення своїх тимчасово вільних ресурсів у різні фінансові інструменти ринків капіталу. При цьому як індивідуальний, так і корпоративний інвестор не має можливостей, необхідних знань, а також і часу для ефективного розміщення своїх заощаджень на ринках капіталу через пряме інвестування, тож потребує професійного управління його грошовими коштами за реалізації інвестиційної діяльності, проте вони отримують його від інституційного інвестора. «Створення сприятливого середовища для нагромадження фінансових ресурсів суб'єктами економіки і забезпечення функціонування ефективного механізму їх трансформації в інвестиції, як одне із важливих завдань державної інвестиційної політики, і покладається на інституційних інвесторів» [8, с. 260]. Отже, «інституційний інвестор – це спеціалізований фінансовий посередник, що є юридичною особою, яка акумулює заощадження (кошти) індивідуальних та корпоративних інвесторів для подальшого їх інвестування на професійній основі в інтересах дрібних інвесторів з метою отримання доходу (прибутку) та збереження вартості колективних фінансових активів» [9, с. 48].

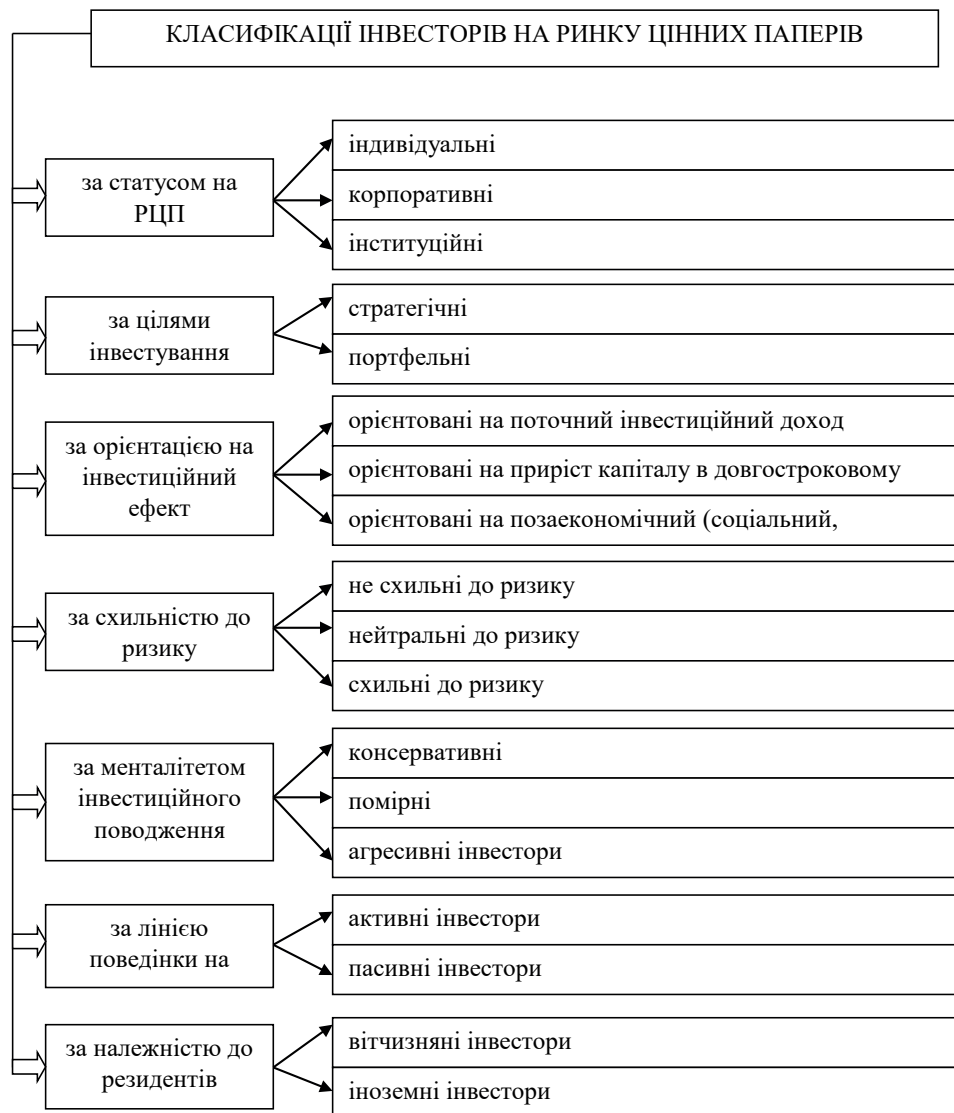
Відповідно до Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» від 23.02.2006 р. № 3480-IV, «інвестори у фінансові інструменти – це фізичні та юридичні особи, у тому числі фізичні особи – іноземці та іноземні юридичні особи, які набули права власності на фінансові інструменти з метою отримання доходу від вкладених коштів та/або збереження вартості вкладених активів, та/або набуття відповідних прав, що надаються власнику фінансових інструментів відповідно до законодавства, або в межах виконання повноважень щодо державного управління у відповідній сфері, або які є сторонами деривативних контрактів.

Інституційні інвестори – це інвестори у фінансові інструменти, які є інститутами спільного інвестування (пайовими та корпоративними інвестиційними фондами), інвестиційними фондами, взаємними фондами інвестиційних компаній, недержавними пенсійними фондами, фондами банківського управління, страховими компаніями, іншими фінансовими установами, що здійснюють операції з фінансовими активами в інтересах третіх осіб за власний рахунок чи за рахунок таких осіб, а у випадках, передбачених законодавством, – також за рахунок залучених від інших осіб фінансових активів» [5].

Варто зазначити, що поряд із наведеною вище класифікацією інвесторів на ринках капіталу є група інвесторів, які за чинним законодавством є кваліфікованими – інвесторами у фінансові інструменти, які володіють вміннями, досвідом та знаннями в галузі ринків капіталу, достатніми для прийняття ними інвестиційних рішень з метою вчинення правочинів щодо фінансових інструментів [16; 18]. До них зарахуємо:

- 1) міжнародні фінансові організації;
- 2) іноземні держави та їх центральні банки;
- 3) держава Україна в особі уповноважених нею органів державної влади, НБУ;
- 4) професійні учасники ринку цінних паперів, банки та страхові компанії;
- 5) юридичні особи, у тому числі створені за законодавством іншої держави, якщо вони відповідають принаймні двом з таких критеріїв: підсумок балансу становить не менше 20 млн євро по курсу НБУ станом на день останньої річної звітності; річний чистий дохід від реалізації товарів, робіт і послуг за останній фінансовий рік становить не менше 40 млн євро по курсу НБУ станом на день останньої річної звітності; власні кошти становлять не менше 2 млн євро по курсу НБУ станом на день останньої річної звітності [18].

Важливим кроком на шляху дослідження різних інвесторів, які діють на ринках капіталу, є їх класифікація. На основі узагальнення напрацювань українських і зарубіжних дослідників нами було узагальнено їх класифікацію за найсуттєвішими ознаками, які інтерпретуються у різних особливостях реалізації інвестиційної діяльності на ринках капіталу (рис. 1).

Рис. 1. Класифікаційний поділ інвесторів на ринках капіталу

Найважливішою для ефективного і динамічного розвитку ринків капіталу є посередницька діяльність з фінансовими інструментами для отримання доходу / прибутку, а також зростання вартості капіталу. Дохідність / прибутковість є необхідною для залучення на ринках капіталу фінансових ресурсів, здійснення консультацій, покриття інвестиційних ризиків у процесі розміщення та обігу фінансових інструментів. Така функція реалізується інвестиційними фінансовими посередниками.

Взаємодія між інвестором і емітентом може здійснюватися як прямим інвестуванням грошових коштів у фінансові інструменти, тобто без посередників, так і шляхом непрямого інвестування через професійних учасників ринків капіталу (рис. 2).

Види професійної діяльності на ринках капіталу визначені Законом України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» від 23.02.2006 р. № 3480-IV [5]. Професійні учасники цих ринків опосередковують рух фінансових інструментів від емітента до інвестора, тобто забезпечують реалізацію інвестиційної діяльності, а також забезпечують взаємозв'язок первинних і вторинних ринків капіталу.

Професійна діяльність на ринках капіталу реалізується виключно на основі ліцензії НКЦПФР. Для її здійснення юридичні особи повинні в установленому порядку отримати ліцензії на провадження

професійної діяльності на ринку капіталу – діяльності з управління активами. На ринках капіталу заборонено поєднання цієї діяльності з іншими видами професійної діяльності.

Розпочнемо з того, що реалізацію інвестиційної функції ринків капіталу забезпечує діяльність з управління активами інституційних інвесторів, яка відповідно до ст. 60 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» від 23.02.2006 р. № 3480-IV, є «професійною діяльністю учасника ринків капіталу – компанії з управління активами, що провадиться нею за винагороду від свого імені або на підставі відповідного договору з інституційними інвесторами, чи професійна діяльність учасника ринків капіталу – іншої фінансової установи, що провадиться нею на підставі договору з емітентом іпотечних облігацій» [5]. Ця діяльність складається з діяльності з: 1) управління активами; 2) управління іпотечним покриттям; 3) управління активами інституційних інвесторів, що регулюється спеціальним законодавством.

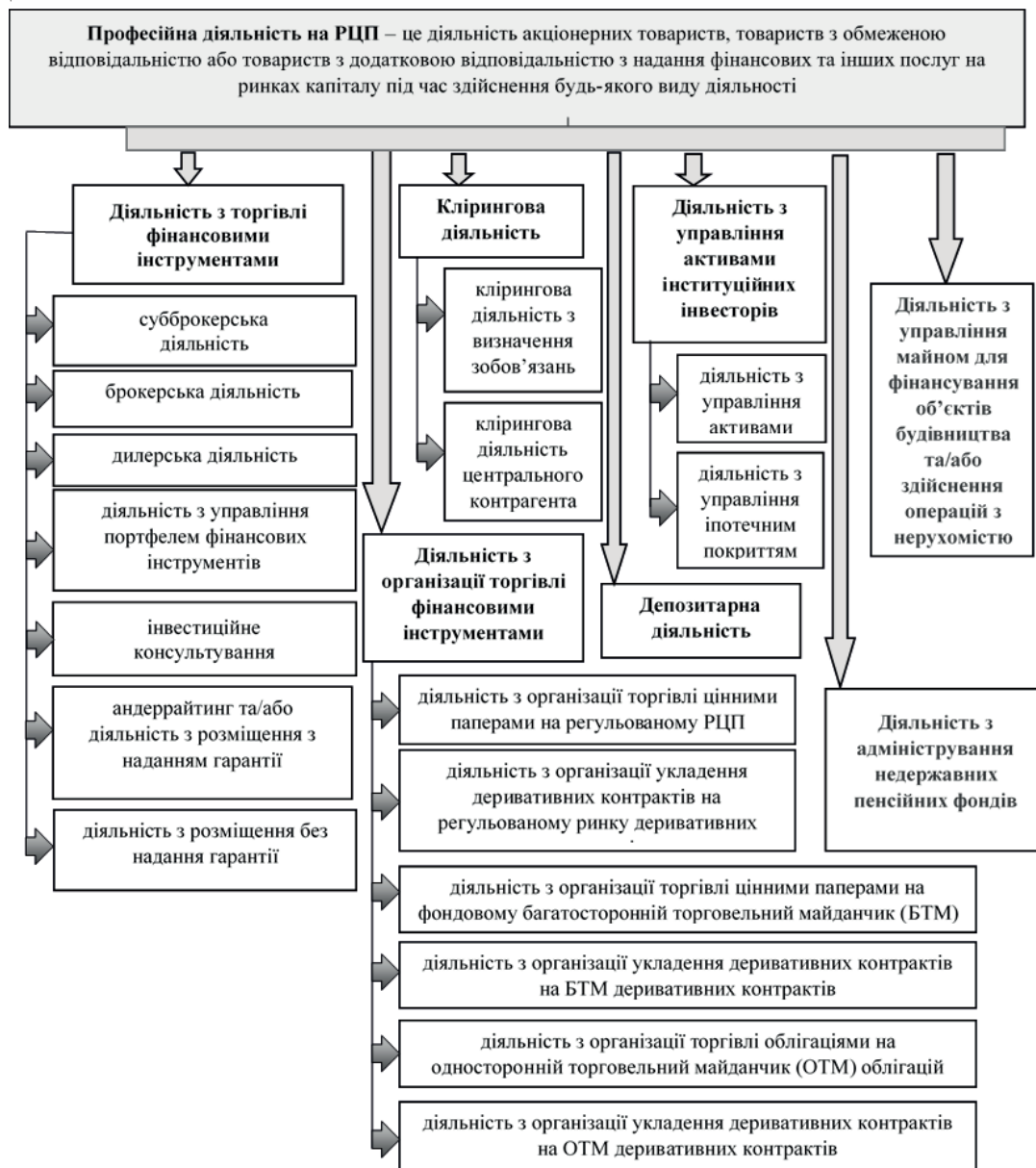

Рис. 2. Види професійної діяльності на ринках капіталу в Україні

Джерело: [6, с. 66].

Відповідно до Рішення НКЦПФР «Про затвердження Положення про особливості здійснення діяльності з управління активами інституційних інвесторів (діяльності з управління активами)» від 06.08.2013 № 1414 [17] щодо цієї діяльності вживається відповідна термінологія.

Інвестиційною політикою інституційного інвестора вважають систему заходів, планування, програм, що спрямовані на формування і реалізацію управління інвестиційними портфелями інституційних

інвесторів згідно основних напрямків інвестиційної діяльності останніх, що визначені їх інвестиційною декларацією. Щодо інвестиційного портфеля, то він є сукупністю фінансових інструментів, які перебувають у власності інституційних інвесторів, корпоративних прав і нерухомості, а також інших активів із урахуванням різних нормативних обмежень.

До осіб, які провадять діяльність з управління активами інституційних інвесторів віднесені компанії з управління активами (далі – КУА), професійні адміністратори недержавних пенсійних фондів (далі – НПФ) щодо активів фондів, адміністраторами якого вони є, НБУ щодо активів корпоративного НПФ, що ним створений, банки щодо активів створених ними корпоративних НПФ.

Виходячи із сутності ринків капіталу, їх місця в економіці країни, особливостей функціонування та принципів можна виокремити таке поняття, як процес управління активами інституційних інвесторів – сукупність взаємопов'язаних і послідовних трансформацій, що реалізуються КУА у результаті прийняття зважених рішень щодо розміщення фінансових ресурсів у фінансові інструменти, кінцевою метою яких є збільшення дохідності / прибутковості або зростання капіталу з урахуванням таких чинників, як мінімізація ризиків, забезпечення ліквідності і терміну, або інвестиційного горизонту.

На ринках капіталу процес управління активами інституційних інвесторів починається із моменту вкладання грошових ресурсів у ті чи інші фінансові інструменти і завершується через досягнення цілей такого вкладання (дохідність / прибутковість) та/або зростання вартості фінансового капіталу. На момент реалізації вкладення інвестори встановлюють зв'язок із певним об'єктом, а згодом стає його учасником. Такі об'єднання у результаті дій інвесторів спершу ведуть до зміни властивості об'єктів інвестицій. З часом змінені властивості через інвестиційний дохід/прибуток впливає на інвесторів, змінює наразі його властивість, збільшують насамперед ресурсний потенціал для потенційного інвестування.

При цьому необхідним є комплексне вивчення специфіки інвестиційного процесу як єдиного процесу з представленням взаємовідносин між суб'єктами та об'єктами інвестиційної діяльності, спрямованих на організовану діяльність щодо здійснення інвестицій (ланцюжка (метаморфоз) перетворень: ресурси (цінності) → вкладання (витрати) → отримання прибутку/доходу та/або зростання капіталу (ефекту) в результаті інвестування» [6].

Реальною основою будь-яких інвестиційних процесів є послідовно реалізовані інвестиційний цикл, стадія, ступінь або етап, а кожні суб'єкти управління активами є рушійно-складовими елементами інвестиційних процесів, які мають власні цілі й інтереси, без урахування яких втрачаються мотивації до участі в інвестиційній діяльності, а отже, знижується інвестиційна активність на макрорівні. В цьому контексті необхідно визначитися з уточненням ринкового застосування управління активами, тобто його розгляд саме в рамках ринків капіталу. Останні є сильним фінансовим механізмом, який може трансформувати звичайні фінансові ресурси на капітальні ресурси, тож специфіка здійснення управління активами на ринках капіталу може конкретизуватись на основі особливостей фінансового інвестування.

Узагальнена сутність та етапність управління активами інституційних інвесторів наведена рис. 3.

1. Визначення обсягу потенційного вкладення коштів/капіталу, а також основних цілей інституційних інвесторів. Тут інститути спільного інвестування та недержавні пенсійні фонди оцінюють обсяги власних фінансових ресурсів, які перейдуть до статусу інвестицій, збирають усі відомості щодо об'єктів вкладень, їх інвестиційних якостей, що можна оцінити, як правило, за показниками дохідності/прибутковості (характеризують ефективність операцій і показують співвідношення між доходами/прибутками та інвестиційними витратами), ризиковості (відображають можливості отримання інвесторами результату, що відмінний від очікуваного) та ліквідності (відображають здатність швидких перетворень на гроші без втрати для власників, залежать від якості фінансових інструментів, рівня розвиненості ринків капіталу). Цей етап завершується первинним відбором фінансових інструментів, що насамперед залежатиме від обсягів майбутнього вкладення і доступності фінансових активів.

2. Проведення моніторингу фінансових інструментів, де аналізуються і ретельно вивчаються окремі види фінансових інструментів, емітенти та торговці.

3. Формування інвестиційного портфеля, який є можливим у випадку, якщо інституційний інвестор здійснюватиме вкладання фінансових ресурсів у різні об'єкти інвестування.

4. Управління портфелем фінансових інструментів, який є можливим завдяки продовженню третього етапу, на якому реалізується сукупне управління портфельними інвестиціями, тобто тими фінансовими інструментами, що знаходяться у портфелі.

5 (або 3 за відсутності етапу формування інвестиційного портфеля). Оцінка ефективності управління активами інституційних інвесторів, що полягає в аналізі та оцінюванні отриманого за певний проміжок часу прибутку/прибутку з урахуванням ризику, що має бути мінімізований.

Рис. 3. Модель управління активами інституційних інвесторів на ринках капіталу

Кожний етап процесу управління активами інституційних інвесторів характеризується виконанням відповідних робіт, операцій, що здійснюються різними учасниками ринків капіталу і які є необхідними для задоволення інвестиційного попиту завдяки формуванню інвестиційних пропозицій на таких ринках. Отже, управління активами на ринках капіталу проявляється через постійні потоки свого відновлення, адже воно діє постійно, від етапу до етапу з можливими розширеннями і варіативністю, та масштабності. Наразі його реалізація є специфічною і залежить від того, на якому (первинний чи вторинний; організований чи неорганізований) ринку воно відбувається.

Висновки. Основними учасниками ринків капіталу є інвестори – це фізичні і юридичні особи, які розпоряджаються інвестиційними ресурсами і купують фінансові інструменти на ринках капіталу з метою одержання доходу/прибутку від вкладення коштів та/або набуття певних прав, що їх вони надають власникам фінансових інструментів відповідно до законодавства. При цьому велику роль відіграють інституційні інвестори, які є інвестиційними фінансовими посередниками, які акумулюють фінансові ресурси фізичних і юридичних осіб із наступною їх диверсифікацією в інструменти фінансового ринку, зокрема ринку цінних паперів, з метою реалізації інвестиційних цілей – отримання доходу/прибутку та/або зростання вартості капіталу, що формується під дією таких параметрів, як надійність, ліквідність і термін такого вкладання (розміщення). Взаємодія між інвестором і емітентом може здійснюватися як прямим інвестуванням грошових коштів у фінансові інструменти, тобто без посередників, так і шляхом непрямого інвестування через професійних учасників ринків капіталу.

Визначення сутнісних характеристик, ролі і функціональних особливостей ринків капіталу є вкрай важливим для обґрунтування процесу управління активами інституційних інвесторів саме на цих ринках.

Література:

1. Алексєєнко Л. М., Стецько М. В., Радова Н. В. Впровадження технологій фінансового маркетингу у процесі відбору інвестиційних проектів для інституційних інвесторів. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія : Економіка*. Острог, 2012. Вип. 19. С. 291–294. URL: <http://library.tneu.edu.ua/index.php/uk/2016-02-24-19-18-16/scientific-publications-of-tneu/134-2011-09-09-10-13-27>

Alekseienko, L. M., Stetsko, M. V., Radova, N. V. (2012) Vprovadzhennia tekhnolohii finansovoho marketynhu u protsesi vidboru investytsiinykh projektiv dlia instytutsiinykh investoriv [Implementation of financial marketing technologies in the process of selecting investment projects for institutional investors]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia». Serii: Ekonomika* [Scientific notes of the National University "Ostroh Academy". Series: Economy], 19, 291–294. [in Ukrainian].

2. Біловус Т. В. Ефективність залучення інвестиційних ресурсів на українському ринку цінних паперів. *Науковий огляд*. 2019. № 5 (58). С. 6–19.

Bilovus, T. V. (2019) Efektyvnist zaluchennia investytsiinykh resursiv na ukrainskomu rynku tsinnykh paperiv [Effectiveness of attraction of investment resources on the Ukrainian securities market]. *Naukovyi ohliad* [Scientific Review], № 5 (58), 6–19 [in Ukrainian].

3. Біловус Т. В. Ефективність функціонування інвестиційного механізму ринку цінних паперів. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». 2020. № 8 (40). С. 111–117.

Bilovus, T. V. (2020) Efektyvnist funktsionuvannia investytsiinoho mekhanizmu rynku tsinnykh paperiv [The effectiveness of the functioning of the investment mechanism of the securities market]. *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal «Internauka»*. Serii: «Ekonomiczni nauky» [International scientific journal "Internauka". Series: "Economic Sciences"], No. 8 (40), 111–117. [in Ukrainian].

4. Біловус Т. В. Інвестиційна роль ринку цінних паперів. *Науковий журнал «Молодий вчений»*. 2019. № 7 (71). С. 118–125.

Bilovus, T. V. (2019) Investytsiina rol rynku tsinnykh paperiv [Investment role of the securities market]. *Naukovyi zhurnal «Molodyi vchenyi»* [Scientific journal "Young Scientist"], No. 7 (71), 118–125. [in Ukrainian].

5. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/738-20#Text>

Zakon Ukrainy «Pro rynku kapitalu ta orhanizovani tovarni rynku» [Law of Ukraine "On Capital Markets and Organized Commodity Markets"]. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/738-20#Text>> [in Ukrainian].

6. Інвестиційні процеси на ринку цінних паперів: теорія та практика : монографія / Ю. М. Коваленко, Т. В. Біловус. Ірпінь : ДПУ, 2023. 260 с. URL: <https://ir.dpu.edu.ua/items/24560604-ab2a-486f-889b-5463aa024757>

Kovalenko, Yu.M., Bilovus, T.V. (2023) Investytsiini protsesy na rynku tsinnykh paperiv: teoriia ta praktyka [Investment processes on the securities market: theory and practice], Irpin, 260 p. <<https://ir.dpu.edu.ua/items/24560604-ab2a-486f-889b-5463aa024757>> [in Ukrainian].

7. Інформаційний портал «Фінансист». URL: <http://www.creditsvit.com.ua/xarakteristika-investoriv-na-ryнку-cinnykh-paperiv>

Informatsiyni portal «Finansyst» [Information portal "Finansist"]. <<http://www.creditsvit.com.ua/xarakteristika-investoriv-na-ryнку-cinnykh-paperiv>> [in Ukrainian].

8. Квасницька Р. С. Інвестиційний потенціал інститутів фінансового ринку України : монографія. Хмельницький : ПП «Монускрипт», 2015. 314 с.

Kvasnytska, R. S. (2015) Investytsiyni potentsial instytutiv finansovoho rynku Ukrainy [Investment potential of financial market institutions of Ukraine]. Khmelnytskyi, 314 p. [in Ukrainian].

9. Квасницька Р. С. Сутність та склад інституційних інвесторів фінансового ринку. *Економіст*. 2015. № 5. С. 48–50.

Kvasnytska, R. S. (2015) Sutnist ta sklad instytutsiinykh investoriv finansovoho rynku [The nature and structure of institutional investors in the financial market]. *Ekonomist* [Economist], No. 5, 48–50. [in Ukrainian].

10. Коваленко Ю. М., Воробей А. М. Функціонування фондового ринку в сучасних умовах. *Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України*. 2015. № 1. С. 122–133.

Kovalenko, Yu. M., Vorobei, A. M. (2015) Funktsionuvannia fondovoho rynku v suchasnykh umovakh [Functioning of the stock market in modern conditions]. *Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoho universytetu derzhavnoi podatkovoi sluzhby Ukrainy* [Collection of scientific works of the National University of the State Tax Service of Ukraine], No.1, 122–133. [in Ukrainian].

11. Коваленко Ю. М., Біловус Т. В., Хелемський В. Ю., Шульга Т. В. Концептуальні засади інвестицій та їх особливості на ринках капіталу. *Науковий вісник Полісся*. 2021. № 2 (23). С. 80–92. URL: <http://ir.stu.cn.ua/handle/123456789/27018>

Kovalenko, Yu. M., Bilovus, T. V., Khelemskyi, V. Yu., Shulha, T. V. (2021) Kontseptualni zasady investytsii ta yikh osoblyvosti na ryinkakh kapitalu [Conceptual foundations of investments and their features in capital markets]. *Naukovyi visnyk Polissia* [Polissya Scientific Bulletin], No. 2 (23), 80–92. <<http://ir.stu.cn.ua/handle/123456789/27018>> [in Ukrainian].

12. Коваленко Ю. М. Управління фінансовими активами : підручник у 2-х ч. Ірпінь : УДФСУ, 2019. Ч.1. 498 с.

Kovalenko Yu. M. (2019) Upravlinnia finansovymy aktyvamy [Management of financial assets]: textbook, Irpin, Chapter 1, 498 p. [in Ukrainian].

13. Корнєєв В. В. Рух капіталу та фінансова логістика. *Фінанси України*. 2002. № 11. С. 23–31.

Korneev, V.V. (2002) Rukh kapitalu ta finansova lohistyka [Capital Movements and Financial Logistics]. *Finansy Ukrainy* [Finances of Ukraine], No. 11, 23–31. [in Ukrainian].

14. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 472 с.

Maierova T. V. (2009) Investytsiina diialnist [Investment activity]: texbook. Kyiv, 472 p. [in Ukrainian].

15. Пересада А. А., Шевченко О. Г., Коваленко Ю. М., Урванцева С. В. Портфельне інвестування : навч. посібник. Київ : КНЕУ, 2004. 408 с.

Peresada A. A., Shevchenko O. H., Kovalenko Yu. M., Urvantseva S. V. (2004) Portfelne investuvannia [Portfolio investment], Kyiv, 408 p. [in Ukrainian].

16. Рішення НКЦПФР «Про затвердження Положення про здійснення публічної пропозиції цінних паперів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0837-18#Text>

Rishennia NKTsPFR «Pro zatverdzhennia Polozhennia pro zdiisnennia publichnoi propozytsii tsinnykh paperiv» [Decision of the National Commission for Securities and the Stock Market "On Approval of the Regulation on the Public Offering of Securities"]. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0837-18#Text>> [in Ukrainian].

17. Рішення НКЦПФР «Про затвердження Положення про особливості здійснення діяльності з управління активами інституційних інвесторів (діяльності з управління активами)». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1486-13#Text>

Rishlennia NKTsPFR «Pro zatverdzhennia Polozhennia pro osoblyvosti zdiisnennia diialnosti z upravlinnia aktyvamy instytutsiinykh investoriv (diialnosti z upravlinnia aktyvamy)» [Decision of the National Commission for Securities and the Stock Market "On the approval of the Regulation on the peculiarities of institutional investors' asset management activities (asset management activities)"]. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1486-13#Text>> [in Ukrainian].

18. Розинка О. О. Класифікація суб'єктів інвестування фондового ринку та методи їх стимулювання. *Теоретичні та прикладні питання економіки*. 2013. Вип. 28. Т. 1. С. 206–212.

Rozynka, O. O. (2013) Klyasyfikatsiia subiektiv investuvannia fondovoho rynku ta metody yikh stymuliuvannia [Classification of investment subjects of the stock market and methods of their stimulation]. *Teoretychni ta prykladni pytannia ekonomiky* [Theoretical and applied issues of economics], 28, T. 1, 206–212. [in Ukrainian].

19. Школьнік І. О. Фінансові посередники та їх роль у розвитку фінансового ринку. *Проблеми і перспективи розвитку банківської системи*. 2007. Вип. 22. С. 272–281.

Shkolnik, I. O. (2007) Finansovi poserednyky ta yikh rol u rozvytku finansovoho rynku [Financial intermediaries and their role in the development of the financial market]. *Problemy i perspektyvy rozvytku bankivskoi systemy* [Problems and prospects of the development of the banking system], 22, 272–281. [in Ukrainian].

20. Юркевич О. М. Визначення сутності та ролі інституційних інвесторів на фінансовому ринку України. *Формування ринкової економіки*. 2011. № 26. С. 149–157.

Yurkevych, O. M. (2011) Vyznachennia sutnosti ta roli instytutsiinykh investoriv na finansovomu rynku Ukrainy [Defining the essence and role of institutional investors in the financial market of Ukraine]. *Formuvannia rynkovoї ekonomiky* [Formation of the market economy], № 26, 149–157. [in Ukrainian].

21. Kornєєv, V. (2022) Investment Attractiveness of Capital Markets: Trends in De-Shadowing Business Deals. *University Scientific Notes*, No. 1–2 (85–86), 17–26. [in America]